

טוואריש נאצר

ישנה את הקו הקודם, למרות כל ההצהרות של שר-חוצה. אבל בינתיים כבר מתחיל לחץ המקביל — מוואשינגטון על ירושלים.

כל יהודי-חצר של הנשיא ג'ונסון — מאתרר גולדברג ועד רוסטוב — באים לירושלים, כדי ללחוץ על ישראל להסכים לשלום עם המלך חוסיין. שלום שפירושו: החזרת השטחים לכתר הירדני, המשובץ באבני-חן אמריקאיות. הם אומרים: הסכימו עכשיו, כל עוד ישנו ג'ונסון הטוב! בעוד ארבעה חודשים ייבחר נשיא חדש, ואינכם יודעים מי יהיה. והנשיא החדש, אחרי היבחרו, לא יהיה זקוק לקולות יהודיים במשך הרבה-הרבה זמן.

זיכרו את ה"פאנטומים"! זיכרו את המגבית היהודית, הפטורה ממסי-הכנסה אמריקאי! ובאותו זמן נוסעים לקאהיר כל האירים שבחצר ג'ונסון

את אשר רצו להשיג קודם לכן — את בידודה הגמור. פאראדונם מושלם.

★ ★ ★

מ כיוון שכד זה ברור כשמש ביום קייץ מוסקבאי, לא קשה לנחש מה התרחש, השבוע, בעת השיחות הסודיות בין ראשי מצריים וברית-המועצות בקרמלין. גוספודין פרזידנט — סליחה, סתאריש נאצר, אומר איחאן איחאנוביץ, איש-המסתורין במחלקת המינור-התיכון של משרד-החץ הסובייטי, "אל תהיה טיפש."

"כאשר אתה מכריז שלא תכיר בישראל, או שלא תנהל עימה משא-ומתן, אתה פשוט עוזר לישראלים להחזיק גם בכל השטחים שכבשו, וגם בדעת-הקהל העולמית."

"תהיה חכם! שנה את הקו הכרז שאתה מוכן למשא-

ל א מכבר סיפר לי אחד מאנשי הצמרת המדינית של ישראל, שהוא סובל מחלום-בלהות חורר.

בסיוט זה הוא רואה את נשיא מצריים, נאצר, שופע חיוכים ורצון טוב — — —

נאצר עומד באולם גדול — אולי אולם העצרת הכללית של האו"ם — כשמצלמות הטלוויזיה מכונות אליו — — — הוא מכריז שכל שאיפתו בחיים היא לכרות שלום עם מדינת-ישראל — — —

הוא מזמין את ישראל למשא-ומתן ישיר ודחוף, כדי לסכם את הסידורים לנסיגת ישראל מן השטחים המוחזקים, ולביצוע שאר סעיפי החלטת מועצת-הביטחון — — —

מחאות-כפיים סוערות פורצות באולם-העצרת.

רק נציג ישראל נשאר במקומו, חיוור כסיד, כאילו פגע בו הכרך — — —

— — — ברגע זה כתעורר ידידי המדינאי, כשהוא מכוסה ויעה קרה, מן הסיוט.

"תודה לאל, זה לא קרה!" הוא מבכר את עצמו. אבל מועקה סתומה נשארת בליבו.

★ ★ ★

מ דוע הפך חלום זה, חלום בו מתגשמות, לכאורה, כל תביעות המדיניות הישראליות, לחלום-בלהות?

במשא-ומתן זה תצטרך ישראל לגלות מיד אם היא מוכנה לסגת מן השטחים או לא. באותו רגע, תהיה ההחלטה כאשר תהיה, יתפרק הליכוד-הלאומי ברעש ובהמולה.

כל השרים, המבלבלים עתה את מוחנו בהצהרות סותרות ובלתי-רציניות — כגון לוי אשכול, משה דיין, יגאל אלון ואפילו אבא אבן — יצטרכו להחליט לפתע מה הם רוצים באמת. זה יהיה נורא בשבילם.

כי לפתע יתברר לכולם, כי אין הם יודעים מה הם רוצים — כולם יחד וכל אחד לחוד.

★ ★ ★

כ י אכן, לא קל בשביל האנשים האלה, כמו שהם, להחליט או על מדיניות ישראל.

כי כפניהם תעמוד הכרירה בין שתי אפשרויות — ושתיהן שליליות ביותר בעיניהם.

אפשרות אחת: ישראל תכריז שהיא מוכנה לסגת משטחים מוחזקים, תמורת שלום רשמי.

אל תהיה לאיש אשלייה: העולם כולו ידרוש אז מישראל לסגת מכל השטחים המוחזקים, או כימעט מכולם. וירושלים יודעת זאת היטב.

החיוכו על פירוש החלטת מועצת-הביטחון — התיכוח בין קאהיר וירושלים — שוב לא יהיה או רלבאנטי.

הדבר הקובע יהיה שכל מדינות-העולם, ובראשן ידידות מושבעות של ישראל כמו ארצות-הברית, הולנד ומדינות סקאנדינביה, יתבעו מישראל להסכים לנסיגה מכל השטחים, מלבד ירושלים, תמורת שלום.

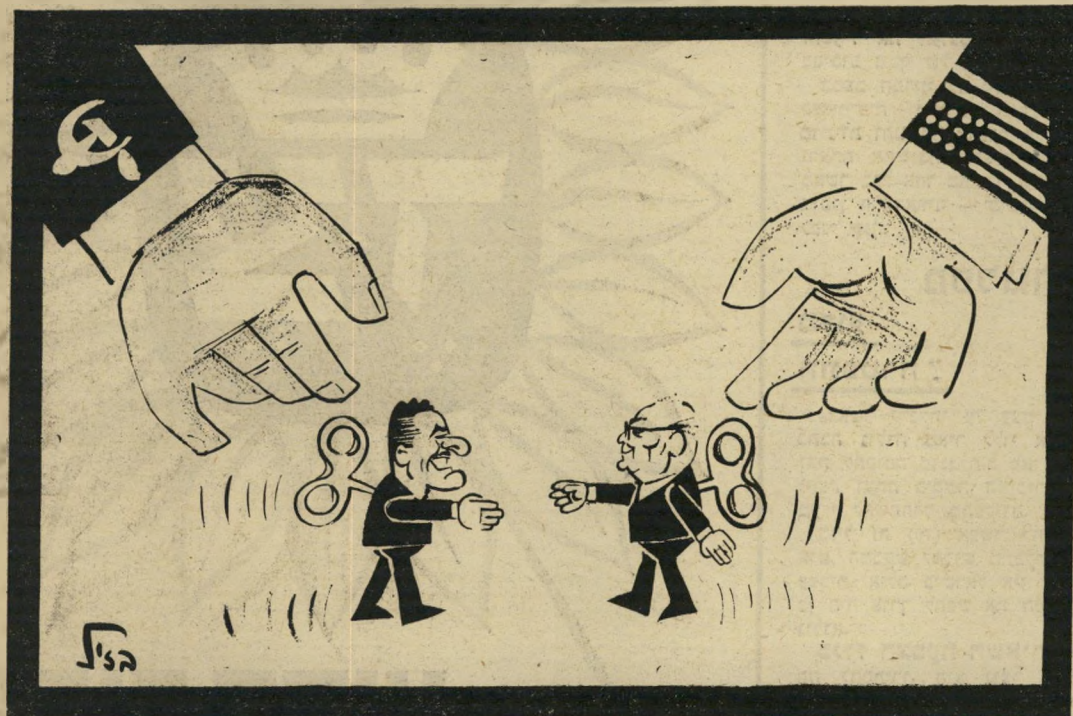
כי בעיני העולם שטחים אלה הם ערביים מובהקים. אולי יסכים העולם לתיקוני-גבול קטנים, פה ושם. אולם ישראל תצטרך להחזיר את עיקר השטחים. התוכנית של ארץ-ישראל השלימה, ותוכנית-האזור, והתוכנית הממוחזקת של ההתנחלות החדשה ושל הסיפוח ההדרגתי — כולן ישובקו חיים לכל חי.

האפשרות השנייה: ישראל תודיע כי לא תחזיר את רוב השטחים שכבשה. במיקרה זה ייפסק המשא-ומתן, כשאחרת העולם כולו תהיה נתונה למצריים.

ישראל תהיה מבודדת בעולם, כמו דרום-אפריקה ורוסיה. אויביה ידרשו באו"ם להטיל עליה סנקציות, להוציאה מתברת העמים, להפסיק את חברות ישראל באו"ם.

אפילו יהודי אמריקה יתקשו לתמוך בישראל בניגוד לדעת-הקהל שתשורר אז בארצות-הבי

רית. על מכירת פאנטומים לא יהיה מה לדבר. בקיצור: עליי הכרה בישראל ישיגו הערבים, או בדיוק

התוכנית

— ממאק'גורג, בואנדי ועד מאק'נמארה — כדי לשכנע את עבד-אל-נאצר לתת אור ירוק למלך חוסיין לעיסקה כזאת. אור ירוק הדומה לאור זהוב.

כי האמריקאים יגידו לעבד-אל-נאצר: "אתה רוצה לבסוף? אתה רוצה בחזרת השטחים? אתה רוצה שנאפשר לך לחזור למעמד נייטרלי, ולהשתחרר מן התלות הבלעדית במוסקבה? ובכן, תן למלך לעשות שלום. ואחר-כך נכריח את ישראל להסתלק גם מן השטחים שלך, תמורת תנאי מועצת-הביטחון."

★ ★ ★

כ דומה המרחב, ברגע זה, להסיר-לחץ. סיר-לחץ הקולט לחצים שונים.

לחץ סובייטי נאצר. לחץ אמריקאי על ישראל. לחץ אמריקאי על עבד-אל-נאצר.

כולם מובילים בכיוון אחד: אותה ברירה אכזרית שתאלץ את ישראל לבחור בין נסיגה מהשטחים, לבין הוצאתה מחברת העמים.

ברור מזה שנה כי מצב כזה עלול להיווצר. ידידי המדינאי ידע זאת, ומכאן סיוטי.

גם אנחנו ידענו זאת, ועל כן הצענו לקדם את פני הרעה.

הצענו למנוע ברירה זו עלי-ידי יצירת אפשרות שלישית, שתשרת במידה שחיה את האינטרס הישראלי ואת אינטרס השלום: כריתת שלום עם האומה הערבית הפלסטינית, והקמת מדינה פלסטינית שתהיה קשורה באמנה בטחונית, כלכלית ומדינית עם ישראל.

ידידיו ועמיתיו לא שעו לאזהרות. הם היו עסוקים בסיוטיהם. לכן עלול סיוט פרטי זה להפוך לסיוט לאומי.

ולא בחלום, כיאם כמציאות.

ומתן ישיר, ולהסכים לשלום, אם ישראל תוותר על הגזילה" ואילו עבד-אל-נאצר מתפתל ומתחנן:

"א אחי איחאן, בחיאת אללה! תבין אותי! אני יודע שאתה צודק. אבל איך אני יכול לשנות את הקו?"

"במשך תריסר שנים הכרזתי שלא יהיה הסכם-שלום, ולא משא-ומתן ישיר. אם אסכים לכך עכשיו, יהיו מאה מיליון ערבים בטוחים שנכנעתי, שאני מודה שהפסדתי את המלחמה."

"מן פאדלק, תבין את מצביו!"

ואילו איחאן איחאנוביץ משיב נמרצות: "נייאטו! אנחנו שנינו הרבה פעמים את הקו שלנו, בצורה קיצונית עוד יותר, כשזה היה דרוש. תזכור איך חתמנו על הסכם עם היטלר! תזכור איך הצבענו בעד הקמת ישראל. לא, סליחה, את זה דווקא אל תזכור."

וכדי לחזק את דבריו, הוא יזכיר לנשיא מצריים כי בלי נשק סובייטי ובלי כסף סובייטי, הוא לא יחזיק מעמד.

והוא יזכיר לו גם כי ברית-המועצות זקוקה לפתיחתה המיידית של תעלת-סואץ, וכי אין לה שום חשק להסתבך במלחמה חדשה במרחב, העלולה להביא לעימות צבאי ישיר בינה ובין ארצות-הברית.

"אנחנו נעזור לך, טוואריש, להכין לישראל מלכודת דהילוקס. והאמריקאים יעזרו לנו לדר" חוץ את הישראלים לתוך המלכודת, חדיחה!"

★ ★ ★

ה מופ? את הסוף איננו יודעים עדיין. ייתכן כי נאצר, תהליך עתה כל-כולו במוסקבה, ייאלץ להיכנע ללחץ — ואז יתגשם הסיוט של ידידי, המנהיג הישראלי.

ייתכן גם כי עבד-אל-נאצר יסרב לקבל כתוב סובייטי, הנוגד את תחושתו הלאומית ואת התעמולה שלו עצמו, ולא